

Els extrems contra Europa

És lamentablement cert que les institucions d'aquesta difícil i complicada construcció que en diem Unió Europea (les institucions i els polítics que les controlen i ocupen) fa molts i molts anys que no actuen tal com els europeus teníem i tenim dret a esperar. És cert que no han sabut mantenir i transmetre aquella il·lusió fundacional per un projecte històric, aquella emoció i aquell impuls que ens feia imaginar un futur de felicitat comuna, de solidaritat, de confiança i de benestar compartit. És cert que aquesta etapa ja massa llarga de crisi ha fet trontollar la fe europea, i que aquesta paraula, "Europa", que hauria de ser emblema de seguretat, de lleialtats, de projectes i d'afectes, ha esdevingut massa sovint un símbol de burocràcies absurdes, de reglaments excessius, de polítics ineptes dedicats a interminables debats bizantins, reunions inacabables que no resolen res, i així fins a semblar els responsables últims d'un malestar general, permanent, del qual és fàcil atribuir la causa als mateixos que l'haurien de resoldre. Tot això és cert, però hi ha una cosa molt pitjor: convertir la idea d'Europa, el nom d'Europa, i l'esplèndid projecte que encarna, en la causa i el fons de tots els mals: dels mals de cada país, sobretot, i de tot allò que no agrada a un grup social o un altre, a un grup ideològic o un altre. Com ara mateix, que per als sectors més durs, radicals i venjatius d'una determinada dreta espanyola, "Europa" és la culpable última de l'alliberament d'un cert nombre de presos, vist com un suprem ultratge i una suprema injustícia, de manera que el més alt tribunal de justícia de la Unió Europea seria el més alt exponent de la injustícia. De la mateixa manera que "Europa" (encarnada en "Brussel·les", en la comissió, o en la senyora Merkel) és la culpable dels dèficits dels estats, de la ruïna dels bancs, del bloqueig econòmic, de les retallades visibles o invisibles, i de totes les fantasies del pessimisme irreal o real. Llavors, les forces polítiques majoritàries i habitualment moderades (demòcrates cristians, "populars", liberals, socialdemòcrates),

Joan Francesc Mira

que són les que han promogut i mantingut el projecte europeu i les institucions comunitàries, comencen a trobar-se desbordades a dreta i a esquerra per ideologies i partits que, precisament, atribueixen a la UE tots els mals: els de la prò-

pia nació, els de les classes populars, o l'un i l'altre alhora. Des de la dreta més extrema, fins a l'esquerra més radical, des dels filonazis fins als "anticapitalistes", des de la Gran Bretanya fins a Grècia.

Si vostès repassen els discursos i papers de Le Pen pare i Le Pen filla, d'Umberto Bossi, o dels seus equivalents holandesos, flamencs, austríacs, hongaresos, danesos, polonesos o grecs, hi ha una part de la doctrina que és gairebé equivalent a la de l'esquerra més radical i extrema: la culpa la té "Europa", "Brussel·les", etc., al costat del BCE, del "capitalisme internacional", i d'altres entitats abstractes o concretes, ens reals o ens de raó. Qui no em crega, que compare els discursos doctrinals dels uns i dels altres, autoerigits en els representats més autèntics del poble (dels obrers, els desocupats, els pagesos, etc.) contra el poder opressor de la banca maligna i de les multinacionals. Elimineu "Europa", suprimiu l'euro, i tornarem a ser feliços, diu Marine Le Pen, i diuen els seus companys d'ideologia. Llegiu els pamflets i els cartells dels grups d'esquerra més radical, i hi trobareu eslògans molt semblants: "Europa" és explotació, és banca insaciable, capitalisme opressor. En un altre terreny, afortunadament, la diferència és profunda i total: elimineu la diferència, elimineu la immigració, afirma l'extrema dreta, i tornarà el benestar i la concòrdia a Holanda, a França o a Finlàndia: tornarem a ser "autèntics", sense gent de cares fosques ni molèsties. Ací, justament ací, és on poden xocar frontalment els valors de la dreta i de l'esquerra... suposant que l'esquerra democràtica mantinga encara els seus valors universals i humanistes, cosa que sovint no està gens clara, per exemple, en una França on la *liberté*, l'*égalité* i la *fraternité* comencen lentament a evaporar-se. I la culpa, senyors, no la té Europa.

"Elimineu 'Europa', suprimiu l'euro, i tornarem a ser feliços, diu Marine Le Pen, i diuen els seus companys d'ideologia. Llegiu els pamflets i els cartells dels grups d'esquerra més radical, i hi trobareu eslògans molt semblants: 'Europa' és explotació, és banca insaciable, capitalisme opressor"